

PHÁP LUẬT VỀ NỢ CÔNG VÀ MỘT SỐ BÌNH LUẬN

PHẠM THỊ GIANG THU *

VŨ ĐẶNG HẢI YẾN **

Tóm tắt: Nợ công là hiện tượng được nghiên cứu nhiều trong những năm gần đây, khi nợ công đang trở thành gánh nặng cho chính phủ và người dân ở nhiều quốc gia. Pháp luật các quốc gia trong đó có Việt Nam cũng điều chỉnh các vấn đề liên quan đến nợ công ngày càng tốt hơn. Thông qua phân tích những nội dung mang tính lý thuyết pháp luật và một số bình luận mang tính khái quát về nợ công, bài viết làm rõ những nội dung cơ bản sau: quan niệm về nợ công; những dấu hiệu của pháp luật về nợ công; kết cấu pháp luật về nợ công và đưa ra một số bình luận về vấn đề này.

Từ khoá: Pháp luật về nợ công; quản lý nợ công; ngân sách nhà nước; vay nợ

Nhận bài: 02/8/2020

Hoàn thành biên tập: 17/12/2021

Duyệt đăng: 17/12/2021

THE LAWS ON PUBLIC DEBT AND SOME COMMENTS

Abstract: Public debt is a phenomenon that has been studied a lot in recent years, when public debt is becoming a burden for governments and people in many countries. The laws of countries, including Vietnam, also regulate issues related to public debt better. Through the analysis of theoretical and legal contents and some general comments on public debt, the article clarifies the following basic contents: the concepts of public debt; signs of the law on public debt; structures of the law on public debt, and makes some comments on this issue.

Keywords: Law on public debt; public debt management; state budget; loan

Received: Aug 2nd, 2020; **Editing completed:** Dec 17th, 2021; **Accepted for publication:** Dec 17th, 2021

1. Quan niệm về nợ công

Nợ công là giải pháp tất yếu của các quốc gia khi không có ngân sách nhà nước cân bằng. Phần mất cân đối giữa nguồn thu mang tính chất bắt buộc, không hoàn lại với khoản chi mang tính chất không hoàn trả cần được xử lý theo hướng “cân bằng lại”. Về nguyên tắc, xử lý bội chi ngân sách có nhiều giải pháp khác nhau (phát hành tiền, giảm chi tiêu ngân sách, tăng thu các khoản thu bắt buộc) nhưng xử lý bằng nợ công là giải

pháp thích hợp nhất. Điều đó lý giải vì sao hiện nay hầu hết các quốc gia trên thế giới đều sử dụng các nghiệp vụ vay nợ để cân bằng lại ngân sách nhà nước. Nợ công được nhìn nhận khác nhau, theo đó cơ cấu pháp luật điều chỉnh cũng được nhìn nhận khác nhau tương ứng. Nợ công là khoản nợ do chính quyền trung ương và chính quyền địa phương thực hiện và khoản bảo lãnh mà chính quyền trung ương bảo lãnh cho các khoản vay của các tổ chức kinh tế.

* Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội

E-mail: giangthu@hlu.edu.vn

** Tiến sĩ, Công ty Cổ phần Tập đoàn FLC

E-mail: vudanghaiyen@gmail.com